

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 8.11.2011
K(2011) 7590 v konečném znění

Vážený pane předsedo,

děkuji Vám za odůvodněné stanovisko Senátu Parlamentu ČR k návrhu směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) (KOM(2011) 121 v konečném znění), v němž podporujete úsilí Komise o zlepšení podnikatelského prostředí na vnitřním trhu EU.

Odpověď na stanovisko obsahuje na začátku určité obecné poznámky k politickému kontextu tohoto návrhu a jeho souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality a následně se podrobněji vrací ke konkrétním záležitostem uvedeným ve stanovisku.

Vnitrostátní systémy zdaňování příjmů právnických osob existují v prostředí, které je určováno globalizací, mezinárodní daňovou konkurencí a společnostmi, které v rostoucí míře vyhledávají tržní příležitosti i v zahraničí. Avšak koexistence 27 výrazně odlišných daňových systémů na jednotném trhu znamená, že se společnosti potýkají s výraznými daňovými překážkami, což je může odrazovat od přeshraniční činnosti a této činnosti bránit. Rozdílnost vnitrostátních daňových předpisů snižuje transparentnost daňových systémů a vytváří překážky na vnitřním trhu, které jsou příčinou výrazných narušení a nákladů na dodržování předpisů.

Situace je naléhavá zejména pro malé a střední podniky (MSP), které často postrádají zdroje na překonání těchto nedostatků, a proto čelí výrazným překážkám při přeshraniční expanzi. Pokud nebude provedena odpovídající akce, existuje reálné nebezpečí, že tato situace bude trvat i nadále a vytvářet zbytečné náklady na dodržování předpisů na vnitřním trhu.

CCCTB v této souvislosti nabízí členským státům příležitost, aby ke zdanění právnických osob přistupovaly udržitelnějším a transparentnějším přístupem a zároveň umožňuje podnikům snadnější přístup k vnitřnímu trhu. Komise je přesvědčena, že pouze společná opatření na úrovni Evropské unie jsou s to systematicky řešit výzvy týkající se zdanění právnických osob na vnitřním trhu, a tudíž zajistit prospěch pro podniky a vnitrostátní veřejné finance.

Komise vynaložila velké úsilí, aby zajistila, že tento návrh bude plně zohledňovat zásady subsidiarity a proporcionality. Důvody pro návrh jsou vysvětleny v důvodové zprávě a v bodech odůvodnění směrnice [KOM(2011) 121 v konečném znění], jakož i v průvodní zprávě o posouzení dopadů [SEK(2011) 315 v konečném znění].

p. Milan ŠTĚCH
Předseda Senátu
Parlamentu České republiky
Valdštejnské náměstí 17/4
CZ – 118 01
PRAHA 1

Podle názoru Komise nemohou být cíle, o jejichž dosažení usiluje navrhovaná směrnice, dosaženy na úrovni samotných členských států. S ohledem na skutečnost, že cílem právní úpravy je odstranit fiskální překážky bránící dobře fungující přeshraniční činnosti, přičemž tyto překážky jsou zejména důsledkem fragmentace vytvářené 27 rozdílnými daňovými systémy, další nekoordinovaná činnost členských států by tyto základní problémy nevyřešila a hrozilo by nebezpečí jejich dalšího trvání nebo zostření.

Návrh stanoví pro společnosti možnost zvolit si jediný soubor pravidel pro výpočet, konsolidaci a sdílení daňových základů u sdružených podniků v celé Unii. S ohledem na rozsah a dopady navrhované akce, její cíle, jimiž je zmírnění zkreslení v důsledku stávající koexistence 27 vnitrostátních daňových režimů a vytvoření příznivějších podmínek pro přeshraniční investice na jednotném trhu, budou lépe dosaženy na úrovni Unie.

Pravidla, která návrh obsahuje, jako např. přeshraniční vyrovnávání ztrát, nezdaněné restrukturalizace uvnitř podnikové skupiny a odstranění složitých převodních cen v rámci podnikové skupiny, řeší otázky, které jsou svou podstatou přeshraniční a které je možné vyřešit pouze v rámci společné právní úpravy. Je nepravděpodobné, že by iniciativy na úrovni členských států byly stejně účinné, pokud jde o řešení těchto otázek, a kromě toho by mohly vytvořit další zkreslení trhu, a sice dvojí nebo nulové zdanění. Společná pravidla jsou rovněž nezbytným předpokladem pro vytvoření jednotného místa pro společnosti nebo skupiny společností činné po celé EU.

Podle mezinárodních konzultací a analýz se očekává, že CCCTB vytvoří příznivější podmínky pro přeshraniční investice na vnitřním trhu. Odhaduje se, že by umožnila výraznou úsporu v daňové oblasti spojenou s náklady na založení středně velké zahraniční dceřiné společnosti. Reprezentativní velká mateřská společnost by ušetřila zhruba 62 % odhadovaných nákladů, které vznikají za současného stavu. V případě středně velké mateřské společnosti by úspory dosáhly 67 %. Kromě toho je pravděpodobné, že společnosti by získaly značný prospěch ze zkrácení času a nákladů potřebných na dosažení souladu s právními předpisy. Běžné výdaje se mají snížit o 7 %, což v rámci celé EU činí až 0,7 miliardy EUR. Možnost započítávat v rámci stejné skupiny podniků ztráty v různých členských státech by u společností v EU rovněž mohla vést k ročním úsporám ve výši 1,3 miliardy EUR.

Chtěl bych zdůraznit, že tento návrh je přiměřený k tomu, co je nezbytné pro dosažení cílů smluv.

Nedotýká se svrchovanosti členských států v oblasti stanovování jejich vlastních sazeb daně z příjmu právnických osob. Návrh CCCTB se týká harmonizace základu daně z příjmů právnických osob, která je nezbytnou podmínkou pro omezení zjištěných daňových překážek a pro nápravu problémů narušujících koncept jednotného trhu; návrh nevyžaduje harmonizaci daňových sazeb.

Návrh CCCTB je rovněž koncipován jako opční systém. Nezavazuje společnosti, které nemají v úmyslu být přeshraniční činné, k provádění společných pravidel ani k tomu, aby nesly náklady s tím spojené. Vnitrostátní daňové orgány budou přirozeně muset nést určité jednorázové finanční a správní náklady spojené s přechodem na nový systém. Rovněž je pravdou, že správní orgány si mohou zvolit, že vedle CCCTB zachovají účinnost svých vnitrostátních daňových úprav v oblasti daně z příjmů právnických osob, což by zvýšilo provozní výdaje jejich daňových systémů. Avšak v obou případech se očekává, že ve střednědobém horizontu pozitivní dopad CCCTB převáží dodatečné náklady.

Je zřejmé, že těchto přínosů není možné dosáhnout pomocí přístupu, který bude založen pouze na koordinaci v daňové oblasti. I když Komise soustavně podporovala koordinaci postupů v oblasti zdanění, ze zkušeností v této oblasti plyne, že tento postup je pomalý a výsledky byly doposud skromné. Kromě toho daňová spolupráce obvykle řeší pouze konkrétní otázky, na které je zaměřena, a nepostačuje pro řešení širokého spektra problémů, kterým čelí společnosti na jednotném trhu.

Komise je proto přesvědčena, že navrhovaná směrnice o CCCTB představuje velmi přiměřenou reakci na zjištěné závažné problémy a že je plně v souladu se zásadou subsidiarity.

Pokud jde o další konkrétní otázky uvedené ve stanovisku, Senát Parlamentu ČR zdůrazňuje, že daňová svrchovanost, která zahrnuje jak daňové sazby, tak i základ daně, je „klíčovým prvkem státní svrchovanosti“.

Komise uvádí, že oblast zdanění v současnosti spadá mezi sdílené pravomoci. Článek 115 SFEU představuje právní základ pro opatření v této oblasti. Komise přijala současný návrh na jeho základě, přičemž jeho cílem je snížení překážek souvisejících se zdaněním, kterým čelí podniky v situacích, které návrh upravuje.

Senát považuje dopady vzorce pro rozdělování vnitrostátních rozpočtových příjmů za „velmi problematické“ a dále dochází k závěru, že ve shrnutí posouzení dopadů schází v tomto ohledu „konkrétní a kvantifikovaná hodnocení“. Odkazuje rovněž na konvergenční program a uvádí, že bez takového hodnocení „není možné důvěryhodně provádět fiskální konsolidaci“.

Komise je přesvědčena, že vzorec o třech prvcích představuje vyvážený přístup k daňovým výnosům. Klade důraz na mzdy a aktiva, což jsou přirozená kritéria orientovaná na zdroj, jakož i tržby podle místa určení, aby byla zohledněna spotřeba. Při vytváření tohoto vzorce Komise rovněž využila zkušeností USA s tzv. vzorcem z Massachusetts, aby zaručila, že prvky jsou dostatečně spolehlivé proti vyhýbání se daňovým povinnostem. Podle názoru Komise představují aktiva, mzdy a tržby spravedlivé ukazatele pro zdanění příjmu, neboť odrážení skutečnou hospodářskou aktivitu. Kromě toho jsou příslušné údaje snadno přístupné v účetních výkazech dané společnosti.

Pokud jde o dopad na příjmy členských států, Komise je přesvědčena, že rozpočtové možnosti členských států pravděpodobně závisí na mnoha faktorech. Jedním z prvků, který je třeba v této souvislosti zvážit, je např. počet společností, které si zvolí CCCTB. Dopad na příjmy členských států se bude v konečném důsledku odvíjet od jejich politických rozhodnutí, pokud jde o možné úpravy souboru různých daňových nástrojů nebo uplatňovaných daňových sazeb.

Stanovisko zdůrazňuje možná makroekonomická rizika spojená se schválením CCCTB, která jsou obsažena v shrnutí posouzení dopadů vypracovaném Komisí. Uvádí konkrétně „možný pokles HDP EU (0,15 % – 0,17 % v závislosti na zvolený model odepisování) a pokles investic (o 0,74 % – 0,88 %)“.

V tomto ohledu bych chtěl uvést závěry shrnutí posouzení dopadů do příslušných souvislostí. Zatímco růst trhu je jedním z primárních cílů CCCTB, nebylo možné v modelu použitém pro odhad makroekonomických dopadů plně zachytit potenciální dlouhodobé pozitivní dopady plynoucí z přeshraniční expanze ve formě založení dceřiné společnosti nebo pobočky v jiném členském státě. Kromě toho, jak je vysvětleno ve shrnutí posouzení dopadů, pracovní předpoklady použité při modelování pro další scénáře (tj. CCTB a CCCTB) konkrétně, že nového systému využijí pouze a výhradně nadnárodní společnosti, mohou vést k podhodnocení pozitivních dopadů tohoto návrhu.

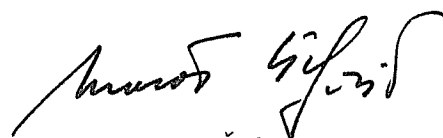
Je třeba vzít rovněž v úvahu, že je obtížné shromažďovat kvantitativní důkazy o tom, jak dalece daně působí jakožto překážka pro přeshraniční investice, neboť možné dodatečné investice, které by v případě neexistence takových překážek byly uskutečněny, nejsou přímo měřitelné. Tvrzení, že otázky související se zdaněním jsou považovány za překážku, která de facto omezuje nebo dokonce brání přeshraničním investicím, je podloženo v části 2.3 shrnutí posouzení dopadů, která uvádí výsledky průzkumu o mezinárodních dodávkách v Evropě provedeném Eurostatem. Podle tohoto zdroje jsou otázky zdanění, kromě jiných druhů překážek mezinárodních dodávek, považovány za „velmi důležité“ zhruba 12 % respondentů.

Konečně Senát Parlamentu ČR spatřuje výhody v „nalezení společného evropského přístupu při výpočtu daňového základu právnických osob“ a staví se za „diskusi na expertní úrovni o osvědčených postupech v oblasti zdanění právnických osob“, přičemž důraz by měl být kladen, vedle CCCTB, na vypracování evropského rámce pro výpočet CCTB.

Komise nepochybuje, že CCTB by přinesl zlepšení vůči současnému stavu v EU, neboť by mohl představovat řešení pro řadu nesouladů a zkrslení. Je však potřeba zdůraznit, že pouze prvek konsolidace (tj. přeshraniční započítávání ztrát, eliminace transferových cen v rámci skupiny a jednotné administrativní místo) může sloužit pro dosažení střednědobých cílů pro investice a růst.

Chci znovu poděkovat za stanovisko Senátu České republiky a doufám, že toto vysvětlení napomohlo ujasnit body uvedené ve stanovisku. Těším se, že v politickém dialogu budeme i v budoucnosti pokračovat.

S úctou

Maroš Šefčovič
místopředseda